

JAANIPEOD BRADFORDIS JA LEICESTERIS

Bradfordi Eesti Kodu Jaanipidu, 58. aastapäev ja Võidupüha tähistamine

Laupäeval 22. juunil hakkas juba peale lõunat rahvast kogunema Bradfordi Eesti Kodusse, et koos teiste eestlastega ja nende sõpradega pidada järjekordset suve pidu, tähistades nii Eesti Kodu aastapäeva, Võidupüha kui ka Jaaniõhtut.

Vaatamata niiskele ilmale oli Eesti Kodu juhatus otsustanud, et pidu toimub õues ja

klubi esimees Vello Vahter avas ürituse välislaual lühikese sõnavõtuga, milles ta tuletas rahvale meelde, et kahe aasta pärast pühitseb Eesti Kodu tähtsat sünnipäeva – nimelt saab Bradfordi Eesti Kodu 60. aastaseks.

Järgnes kaunites sinistes pluusides naisansambli 'Safiir' esinemine. Uus ansambel, kelle eestvedajaks on Reet Kromel, esitas rahvale viis laulu, mida saatsid Alexander Edwardsi fonogrammid: 'Kas tunned maad?', 'Lõke preerias', 'Eideratas', 'Ei ma tea' ja 'Me pole enam väikesed'. Kolmehäälne ansambel sai pealtkuulajate poolt kiidu ja aplausi osaliseks ja ansambel kordas laulu 'Ei ma tea'.

Vahepeal oli ka aega maitsta Tiiu Suddardsi eestipärast einelauda, John Ratniku grilli ning proovida õnne Lissa Oldcorni ja Jacqui Vahteri loteriiga.

Õhtul asus lavale pärimusmuusika ansambel 'Kratt' Eestist, kelle helidel sai rahvas pidu korralikult nautida. Vahepeal tantsiti vanu eesti tantse, mille hulgas oli ka meile juba ammu tuntud 'Perekonna valss'.

Lõkketuli süüdati päikese loojangul ja ansambel mängis edasi. Rahvast jätkus nii lõkketule äärde kui ka baari ja pidu kestis varaste hommikutundideni.

Reet Järvik

Leicesteri Eesti Maja Jaanipidu

Leicesteri Eesti Maja traditsiooniline Jaanipidu ja grill toimus laupäeval 15. juulil. Kohal oli koosviibijaid Hinckley'st, Rugby'st, Milton Keynesist, Nottinghamist kui ka Leicesterist. Kokku oli tulnud palju eestlasi koos inglise sõpradega aga oli märgata, et vanema põlvkonna eestlased puudusid täielikult seekord peolt. Need isikud aitased Leicesteri Eesti Maja asutada ja loodame, et nad leiavad varsti tee tagasi Eesti Majja.

Suured tänud kuuluvad perenaisele Anule, kes hoolitses toitlustamise eest, Toomasele baari teenenduse eest ja ka Peetrike Muhumaalt, kes mängis

akkordioni. Isegi ilmataat oli helde ja hoidis vihma eemale. Sel õhtul tantsiti taas vanu eesti tantse ja rahvas astus tantsupõrandale 'Perekonna valssi' proovima.

Oli suurepäraselt õnnestunud üritus!
Edmund Kauskas

BRADFORDI EESTLANE PÄLVIS BRITI IMPEERIUMI MEDALI

Eestis sündinud lauatenнисetreener Heiki Soova sai Inglismaa kuningannalt viimase sünnipäevapidustustel Briti impeeriumi medali saavutuste eest.

78-aastane Soova sattus pärast Teist maailmasõda Saksamaale põgenike laagrisse ning sealt seejärel Inglismaale 1951. aastal

ning on lauatenнисetreenerina tegutsenud 48 aastat. Tema käe all on Briti meistriks tulnud 53 õpilast ning hoolimata kõrgest vanusest tegutseb mees tenniselaua taga senini kuus korda nädalas.

Tunnustuse pühendas mees hiljuti surnud naisele ning kõigile õpilastele.

Harald Luts, kes ikka elab Bradfordis ja kes oli hiljuti Bradfordi Eesti Kodu jaanipäeval tundis teda hästi, mängis tema vastu lauatennist. Harald lausus "Mina olin eestlaste lauatennisse meister Inglismaal peale sõda. Siis tuli nooruke Hans ja ma langasin teisele kohale! Aga kuigi meie mõlemad elasime Bradfordis meie ei mänginud koos kaksikmängus – muidu oleksime olnud liiga tugevad teistele vastastele!"

Heiki (Hans) Soova, who came to England as a refugee in 1951 from Estonia via Germany, was honoured in the recent Queen's Birthday Honours list with the British Empire Medal for services to table tennis. He dedicated the medal to his late wife Christine, who encouraged him to become a table tennis coach. 78 year old Heiki has been coaching in the Bradford – Bingley area for nearly 50 years. In 1970 he started the Bradford Schools' League and individual championships and his success is remarkable. His proteges have won 53 national championship gold medals, 24 have represented England and 16 have been ranked number 1 in England.

UUS AUKONSUL CHELTENHAMIS

Eesti aukonsul Cheltenhamis John P. Beevor lõpetas pensionile minekuga seoses ametisoleku

Eesti aukonsul Cheltenhamis John P. Beevor lõpetas 1. juulil 2013 ametisoleku seoses pensionile jäämisega. Beevori aukonsuliks olemise aja tähistamiseks ning tema tänamiseks Eesti esindamise eest, korraldas saatkond Londonis talle vastuvõtu. Vastuvõtul andis suursaadik Aino Lepik von Wirén John Beevorile üle välisminister Urmas Paeti tänukirja ning välisministeeriumi teenetemärgi 15 aastase ametisoleku eest.

John Beevor on Eesti aukonsulitest Ühendkuningriigis kõige pikemalt ametis olnud ning Eestit esindanud. Suursaadik Lepik tänas Beevorit tehtud töö eest, meenutades 15 aasta jooksul toimunud olulisi poliitilisi sündmusi Eesti ajaloos: liitumist Euroopa Liidu, NATO, OECD ja eurotsooniga. Beevor märkis oma kõnes, et vaatamata pensionile jäämisele plaanib ta sidemeid ja kontakte Eestiga hoida. Vastuvõtul tervitati ka John K. Workmani, kes võttis aukonsuli ametikoha Cheltenhamis John Beevorilt üle 1. juulil 2013.

Vastuvõtule olid kutsutud Eesti aukonsulid Ühendkuningriigis, Eesti organisatsioonide esindajad, ÜK välisministeeriumi ning Briti-Eesti kaubanduskoja esindaja.

Aukonsul John Workmani kontaktid:
St. James' House, St. James' Square,
Cheltenham GL50 3PR.

Tel: +44 (0)1242 248211; Fax: +44 (0)1242 226712.

john.workman@bpe.co.uk

Konsulaarpiirkond: Lääne-Inglismaa maakonnad - Cornwall, Devon, Dorset, Somerset, Wilts, Bristol, Glos, Oxon, Hereford, Worcs, Shrops, Warwicks ja West Midlands.

"MEREPOGENEMINE - ESCAPE TO THE WEST"

Hiljuti kohtasin Erich Klaupi tema kodu Leicesteris, kus ta rääkis mulle oma põgenemise loost Eestist nõukogude ajal 1958. aastal. See lugu on väga põnev, hämmastav ja märkimisväärne.

Esimene osa on toodud ära selle kuu lehes ja teine osa järgneb augustikuu lehes.

Erich sündis 1926. aastal Avinurmes, Virumaal Peipsi järve lähedal. Peale kooli lõpetamist sõja lõpu poole õppis ta edasi põllumajanduse koolis ning tegi ka läbi autokooli õpetaja kursuse. Järgnevalt alustas ta tööd mehaanikuna.

Ta seletas mulle kuidas tal juhuslikult õnnestus saada viimasel hetkel teise mehaaniku koht Tallinna sadamas kala laevale, mille sihtkohaks oli Põhjameri Šotimaa Shetland saarte ümbruses, kus olid suured kalaparved

"Täna on 25 juuni 1958. Päikesepaisteline ilus soe ilm ja tasane tuul. Seisame ankrus Shetlandi saare lähedal umbes seitsmeteistkümnelt või kahekümne kilomeetri kaugusel. Silmaga vaadates nii kaugelt ei saanud kindlaks teha kas see saar on asustatud või mitte ja teiseks ma ei teadnud selle saare nime.

Heeringa laadung on laevale vastu võetud ja peagi oleme valmis alustama sõitu Tallinna poole. Oodatakse veel mõnda heeringapüügi laeva, et nendele anda värkset vett ja toidu produkte. Kuna oodates oli palju vaba aega, siis tuli tahtmine ka ühte väikest päästepaati proovida kuidas ta sõidab. Kaks parteilast, esimene mehaanik ja elektrik said kapteni käest loa, et paati proovida. Ma aitasin ise selle paadi vette lasta ja sain kõvasti sõimata esimese mehaaniku käest, et ma ei ole paadi käigukasti korralikult korda teinud, viga oli aga esimese mehaaniku enda juures, viga ei olnud aga mitte käigukasti juures. Nii hüppasin ilma loata paati ja näitasin talle, kuidas tuleb paadisõiduks käik sisse panna. Nii sain ma kaks ringi ümber laeva sõita ja olin veendunud, et paat sõidab täiesti hästi. Mind ei lastud rohkem paadis sõita kamandati mind paadist välja, jäid ainult paati esimene mehaanik ja elektrik. Nad sõitrsid pea kaks tundi ümber laeva. Mina sain selle aja sees välja arvestada paadi sõidukiiruse. Seda sain arvestada laeva pikkuse ja paadi sõidu ajaga ümber laeva, see tuli nii umbes 20km tunnis. Nüüd jõudis kätte teeaeg ja paadi proovijad tulid ka teed jooma ja jätsid paadi vette ja sidusid laeva külge kinni ja läksid ise teed jooma.

Ma kasutasin seda momenti hüppasin paati ja kontrollisin kas on küllalt õli mootoris ja kui palju on paagis bensiini, bensiinipaak oli pea tühi. Sel ajal, kui ma kontrollisin mootoris õli ja bensiini paagis, tuli esimene tüürimees paati vaatama ja käsutas mind otseselt välja tekile.

Mina ütlesin enda kaitseks talle vastu: „mind on kästnud esimese mehaaniku poolt mootor üle kontrollida.” (Seda ma muidugi valetasin talle). Ta ütles: „Ma lähen komandosillale ja annan käsu paat tekile tagasi tõmmata.”

Nii hakkas ta kõndima komandosilla poole ja mina kasutasin ära selle aja kui ta kõndis komandosilda. Mul oli salaja ämbritäis bensiini sõiduks valmis varutud, valasin

selle paadi mootori paaki, see tehtud, kohe käivitasin mootori ja algas mul sõit. Kursi võtsin ulgumere suunas diagonaalselt laevaga. Nii olin ma jõudnud juba laeva esimese otsaga võrdsele joonele. Esimene tüürimees jõudis ka parajasti komandosillale ja hõikas mulle järele „Kyfla.” Ma ei vastanud midagi, vaatasin ainult üle õla ja nägin kui ta hüppas vile trossi juurde ja andis ühe pika vile. Selle pealae tegin ma 90° pöörde paremale ja sõitsin tagasi laeva ja maa suunas. Esimene tüürimees oli rahulik ja lootis, et ma teen veel 90° pöörde paremale laeva poole aga selles tuli tal pettuda. Kui ma olin jõudnud samale kaugusele kui laev maast ma tegin 90° pöörde vasakule ja hakkasin sõitma laeva nina suunas edasi.

Nüüd hakkas esimene tüürimees pidevat vilet andma, Ma sõitsin vastu tuult ja peagi kadusid mu kõrvust vile signaalid, tagasi vaadates nägin auru sambaid ja rõngaid pidevalt, teadsin et ta annab morse SOS. See mind ei häirinud sugugi sõitsin rahulikult, sest mul oli piisavalt edumaad. Mere lained olid lamedad, nii oli mu sõit nagu kiigel ülesse ja alla. Vaadates hoolega ette, et mitte mõnele karile otsa ei sõida, samuti vaadates tagasi mis juhtub laeval. Nägin, et oli teine päästepaat laevalt vette lastud, et sellega mind jälitada. See oli neil mõttetu, teine päästepaat oli tublisti suurem ja aeglasem, peale selle oli sel paadil diiselmootor ja selle mootori käivitamine oli väga raske, vajas oskust ja füüsilist jõudu. Nii oli ainult üks teine isik peale minu selle laeval, kes vahest saaks selle mootori käima. Need, kes tahtsid mulle järgi sõita ... need ei osanud, või ei jaksanud seda paadi-mootorit käivitada ja nii proovisid siis aerudega sõuda mulle järele. Vahemaa suurenes peagi minu paadi ja mulle järele sõudva paadi vahel ja peagi kaotasin nad oma silmist, lainete taha varju. Vaatasin hoolega tagasi, et näha mis toimub baaslaeval ja nägin, et on tulnud heeringa-püügi traaler baaslaeva kõrvale, seal tuli vahetada baaslaevale ustavat meeskonda ja mitte ustavad mehed võeti traalerilt baaslaevale. See tehtud, algas neil mulle järele ajamine kolmesaja tonnilise traaleriga, millel oli neljasaja hobujõuline mootor. Sellise võimsa mootoriga võis sõita täiskäigul umber 50km tunnis.

Mul oli nüüd selle aja jooksul juba pool tundi võidetud ja 10km edumaad sõidetud. Igalt juhul muutsin oma kursi rohkem maa poole, et ma jõuaksin tagaajajate eest maale või madalamasse rannavette. Otseselt ma ei hakkanud kohe maa poole sõitma, sest merelt vaadates maa näis olevat väga järsu ja kõrge kaldaga. Võis tulla ette see probleem, et ei olegi võimalik igalt kohalt maale ronida, nii tuli mul edasi sõita ja vaadata madalama kaldaga kohta maandumiseks. Edasi sõites märkasid oma sõiduteel, varemalt nägematut asja, see nägi välja nagu must palk ja kalasaba moodi ots kaunis kõrgel, veest väljas. Muutsin oma kursi rohkem maa poole, et hoiduda kokkupõrkest. Vaatasin tagasi, kas mind taga ajav traaler jõuab mulle järele, oli märgatavalt jõudnud mulle lähemale. Tõstsin mootori katte üles ja andsin oma paadi mootorile maksimaalse kiirenduse, et tagaajajate eest ära jõuda. Nüüd vaatasin hoolega ette, kas on see kalasaba taolise otsaga must palk endisel kohal, aga imelik asi oli ära kadunud, ei leidnud tedal. Äkki ilmus mu paadi nina ees veest välja nii lähedal, et mul ei olnud võimalik kõrvale keerata sellest tundmatu kala sabalisest mustast palgist. Sõitsin otsa sellele palgile, mis oli vaalaskala saba! Vaalaskala oli ujunud mu paadi suunas ja juhtunud mu paadi alla ja tõstis oma saba veest välja mu paadi ees. Otsasõidu momendil rabasin paadi istmest käega kõvasti kinni, et kokkupõrkel jääksin edasi paati.

Vaalaskala sai oma sabale ka kaunis tugeva löögi mu paadiga ja ta tõmbas kiirelt oma saba vette ja andis tugeva löögi oma

TOIMETAJA VEERG

Kallid lugejad!

Selle kuu lehes saate lugeda põnevat lugu sellest, kuidas üks eestlane põgenes nõukogude ajal laevalt Inglismaale. Me oleme sellele vanahärrale väga tänulikud, et ta lubas Eesti Häälale oma lugu avaldada ja arvame, et see teile pakub huvitavat lugemist.

Mainisin eelmises lehes, et iga isiku elulugu moodustab väikese tükikese ajaloo tervikust ja rõhutan uuesti kui tähtis see on, et ka teie, kallid lugejad, paneksite oma mälestused kirja. Sellel moel saaksime tulevaste põlvkondadele pärandada oma ajalugu, mis annaks nendele tõelise pildi pagulasteekonnast ja elust võõrsil.

Seoses sellega saate veel selles numbris lugeda Ave Siilaku artiklit Baltherneti arhiivikoolitusest, mis tegeleb just eesti diaspoora ajaloo ja kirja panemisega.

Meie ei mõtle aga ainult minevikule. Viimasel leheküljel leiate kuulutuse Eesti kooli kohta Põhja-Inglismaal, mis alustab taas tegevust 1. septembril. Endise Bradfordi eesti täienduskooli õpilasena on mul rõõm näha, et kool avab uuesti ukseid ja soovin, et nendest kooli lastest kasvaksid uhked eestlased.

Teile kõikidele ilusat jätkuvat suve soovides,

Reet Järvik, Toimetaja

BaltHerNet Suvekool Eestis "Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta"

Baltic Heritage Network on Balti kultuuri-pärandi koondamiseks ja infovahetuseks mõeldud võrgustik, mis toob üle maailma kokku nii professionaalsed bibliograafid, ajaloolased ja arhiivaarid kui ka asja-armastajatest ajaloo- ja arhiivihuvilised. BaltHerNeti internetiportaalis leidub infot eestlaste arhiivide, raamatukogude, uurimiskeskuste, muuseumide, projektide ning eelnevaga tegelevate organisatsioonide kohta. Kord aastas kogunetakse Eestisse

suvekooli või konverentsile, et eri teemadel teadmisi jagada ning uusi kogemusi vahetada.

Seekordses suvekoolis, mis toimus Peipsi järve lähisel Alutagusel 7.-10. juulini, oli osalejaid Kanadast, USAst, Austraaliast, Venemaalt, Suurbritanniast ja Eestist. Põhirõhk oli erinevatel, nii juba toimivatel kui ka alles loomisel andmebaasidel ning kirjavahetuse kogumisega seonduvatel küsimustel.

järgneb lk 3

NEEME RAUD: OH NEID KADAKA-EESTLASI!

Eelmise sajandi alguses kutsuti neid kadakasakslasteks: oma arust peeni eestlasi, kes püüdsid rääkida ja käituda nagu baltisakslased. Nüüdsel uuel väljarände ajastul on tekkinud kadaka-eestlased, kes kodumaalt ära kolimise järel oi kui kiirelt kaotavad oma eesti keele ning püüavad igal võimalusel rõhutada, et on nüüd päris välismaalased.

Sattusin ühe sellise daami kõrvale istuma äsjasel Euroopa lennul. Tõsi, naisterahva inglise keel oli peaaegu aktsenditu ja rõhutatult britiilik. Kuid kui talle inglise keeles vastasin, ütles tema kõrval istunud väike poeg vaikselt, et ka eesti keeles võiks ju rääkida. Ema seda nähtavalt ei soovinud.

Sellist keelekaotust olen näinud-kuulnud korduvalt ka Ameerikas. Tõsi, vahel võib keelte- (või meelte-) segadus tõepoolest tekkida – kui elatakse eestlastest eemal, abikaasa on teisest rahvusest ja võõrkeel domineerib ka õpingutes või töökohal. Kuid emakeele aluspõhi jääb enamasti ikkagi alles.

Paljudel neist, kes pärast mõnda välismaal veedetud aastat – vahel ka kuud – pikivad eestikeelsetesse lausetesse igal võimalusel võõrkeelseid sõnu või vabandavad, et ei saa eesti keelega kohe üldse enam hakkama, on siiski ka inglise keel tugeva aktsendiga ja suhteliselt piiratud sõnavara-ga. Ning sellist poolkeelega poosetamist on alati halenaljakas vaadata-kuulata.

Ent lennukiloole tagasi mõeldes ei olnud minu jaoks nii häiriv ema enda keelekaotus, vaid pojalts eesti keeles rääkimise võimaluse võtmine. Selge see, et paljud välismaal pooleesti ja vahel ka päriseesti peredes üles kasvavad lapsed ei hakka kunagi vabalt eesti keelt rääkima. Sageli just seetõttu, et vanemate arvates on lastel paremad elus edasijõudmise võimalused, kui neid teisekeelseks kasvatada. Ja samas tunnen heameelt tuttava eesti pere üle, kes viimasel ajal on välismaalt siia tagasi kolinud just seepärast, et nende lastest kasvaksid siiski päris-, mitte kadaka-eestlased.

Maaleht

sabaga, nii et ma lendasin paadiga õhku. Sellele järgnes ka suur laine vaalaskala sabast, mis viskas ka sellel laine osaliselt mu paati ja kastis mu täiesti märjaks. Nüüd oli mul tegemist paadist vee välja pumpamisega ja olin tänulik, et ma ei lennanud oma paadiga külili või kummuli.

Edasi sõitsin hoides kurssi ja pumbates paadist vett välja, seejärel vaatasin tagasi kui kaugel on mind taga ajav traaler. Vahemaaks oli jäänud umbes 1km ja vähenes silmanähtavalt. Minu õnneks oli üks väikene kari meres, umbes 1km kaugusel maast ja minul oli vähem sõita karini kui pool kilomeetrit. Ma võtsin suuna sellele karile, et kaitset saada tagaajajate eest. Nii vähenes vahemaa minu paadi ja kari vahel, aga kiiremini vähenes minu paadi ja tagaajajate vahel. Nad olid mul päris kannul umbes 10m vahemaaga. Mul tuli valmis olla sekundite küsimus, et õigel ajal saan traaleri eest teha järsu pöörde maa poole. Aga jõudsin mõne sekundi jooksul karile nii lähedale, et traaler ei saanud enam lähemale sõita ja pidi kõvasti pidurdama tagurpidi käiguga, et mitte karile kinni joosta. Traaler jäi seisma kari lähedal ja mõlemad päästepaadid rippusid väljaspool tekki mere kohal. Mina sõitsin ümber kari. Nüüd natukene edasi sõites olin jõudnud maa lähedale ja lahe suudmesse, see laht oli umbes kolme kilomeetri pikkune

ja pool kilomeetrit lai. Ma sõitsin sellesse lahte sisse ja hoidsin maa lähedale, lahe paremal küljes.

Lahes edasi sõites nägin mitmeid suuri hülgeid. Mõni torkas pea veest välja ja vaatas mind suurte silmadega, teised hülged, kes olid maal, roomasid vette enda julgeolekuks. Kui olin juba kaks kolmandikku lahe pikkusest sõitnud, nägin parajat lahesoppi, kus ei olnud kõrget kallast, vaid oli libamisi rand. Sellesse soppi sõitsin paadiga tagurpidi sisse ja siis panin edasipidi käigu sisse ise hüppasin paadist välja ja lükkasin paati tagant merepoole omapead sõitma. Nüüd olin jälle saavutanud umbes ühe tunni edumaad. Traaleriga ei saanud otseselt maale tulla tuli päästepaat vette lasta ja aerudega sõita maale. Teiseks nad ei näinud kus kohal ma olin maandunud, see sopp kus ma maandusin oli kõrge kaldaga varjatud koht, nii et nad ei näinud kuhu poole ma olin läinud. Lahe otsas oli üks talumaja, aga sinna ma ei hakanud minema, katsusin nii kiirelt kui jõudsin joosta sisemaa poole. Kui olin juba üle jooksnud kahest mäeahelikust, sellega olin tagajajate silmist kadunud, siis tõmbasin vähe hinge tagasi ja vaatasin kella. Kell oli 18.05. Baaslaevalt alustasin sõitu 16.30 nii võttis mu paadisõit merel ühe tunni ja kolmkümmend minutit. *Järgneb augustikuu lehes*

BALTIC COMMEMORATION SERVICE

Some events in history, especially of times of conflict, should not be forgotten. Not just for the sake of historical fact but to provide guidance for future generations. Incidents in World War 2 gave the Poles the right to remember the Katyn massacre, gave European Jewry the right to remember genocide, and also gave the right to the Baltic States to remember tens of thousands of persons, either deported to Siberia or murdered in their homeland. On Sunday 16th June more than 250 persons of all ages gathered at St. James' Piccadilly for the annual service of remembrance for those deported to Siberia in June 1941 and subsequently in 1949. The Rev. Dr. Canon Michael Bordeaux cited the following words from St Paul "I consider that the sufferings of this present time are not worth comparing with the glory about to be revealed to us". He went on to say "I can think of no time, no place over the last hundred troubled years of our world's history to which these words more precisely apply than to the Baltic States from 1940 to 1991. This was a half-century not only of loss of sovereignty, but also of utter degradation, personal as well as national, at the hands of successive invasions by two vast world powers of the time - Soviet, Nazi. Small nations, they thought, simply do not matter: they can be erased from the map or their resources exploited, depending on which is more convenient." In 1960, as a member of the first-ever group of students organised by the British Council following the lifting of Stalinist travel restrictions, he had permission to visit all three Baltic States, but alas this was revoked after two happy days in Tallinn. The KGB sent him back to Moscow and it would be a further 29 years before he could pay his first visit to Lithuania and Latvia. He recounted the Singing Revolution, the regaining of independence and the developments leading to European Union accession. He noted that the rate of recovery from the devastation of the Soviet period had been remarkable; in his view a political miracle of the twenty-first century. But he emphasised that this was a spiritual miracle as well - God was faithful to his people and had responded to the almost superhuman steadfastness of the Baltic people. Even in the very worst days of persecution, exile, and death at the hands of the oppressor the victims of genocide never abandoned their faith in the Creator. Canon Bordeaux's closing remarks were extremely apposite. He remarked on the significant presence of children at this service, children born after the events to which he had referred. He concluded with a message for them. "Do not forget the sacrifices and the faith of your parents and grandparents, without which, very likely, you would not be here today; or, without them and your nation, you would still, most likely, like Jeremiah, be bewailing three captive nations. Treasure your freedom, but also treasure your inheritance. Treasure, too, the contribution you can and will make to this nation of Britain. We value you, for yourselves, for what you represent and for the richness of culture and inheritance which you bring to our midst. Do not lose all this; keep two languages and, above all, build on

your faith in God, who has been faithful to your people and who will continue to strengthen you, whatever life may bring. God bless you all." The service included a rendition of "Isamaale" by the London Latvian Choir supplemented by a handful of singers from the London Estonian Society mixed choir. A prayer was read by Elo Allik-Schunemann on behalf of the Estonian community.

Hea Jumal. Kui Jaan Raavel, Abja-Paluoja viimane enne-sõjaaegne vallavanem, märtsiküüdita-mise õöl verekoerte poolt oli lõhki kistud ja ta pool- surnuna küüditamisrongile asetati, ei osanud tema oma kahel viimasel elupäeval arvata, et tema saatus on meile teada ja et me saame sellest nii Eestis kui ka mujal maailmas rääkida. Rääkida Jaanist ja 30 000-st teisest Eestimaalt küüditatust. Eestlased on olnud oma inimkaotuste põhjustajatele andestavad. Me täname Sind selle tarkuse eest. Me täname Sind, et oleme jäänud kestma maa ja rahvana unustamata oma ajalugu. Unustamata seda, kuidas hävitati meie vabadus, eliit ja talupered 1949-ks aastaks ja et küüditamisrongidelt pidid eesti emad viskama Venemaa lumme oma surnud beebid. Me palvetame eestlaskonna eest Inglismaal ja kõikjal maailmas, kes pidid põgenema raskustesse mujal maailmas, et hoida alles Eesti vabaduseleeki ja riiki eksilis. Me täname kõiki eestlasi. Armas Jumal, me täname Sind et Sa oled hoidnud Eestit taasiseseisvana juba 22 aastat ja aidanud Eestil reklaamida end kui looduskaunist kultuurriiki. Anna jõudu Eestile olla eeskujuks teistele rahvastele ja aita Eestil olla heanaaberlikes suhetes kõikide naabritega. Me palvetame kõikide teises maailmasõjas kannatanute ja hukkunute eest Eestis, Latis, Leedus ja Siberis. Anna meile armastust, sest see aitab meid kõiki kõige paremini. Amen.

TENNIS - Kanepi langes veerandfinaalis

Kaia Kanepi teekond Wimbledoni turniiri avaringis algas ülliraske võiduga briti Tara Moore'i üle. Kanepi alustas hästi ning juhtis avasetis 4:1 ja tugev seti lõpposa kindlustas Kanepile eduseisu 7:5. Teise seti Kanepi kaotas 5:7. Kolmandis setis Kanepi juhtis 4:1 aga brit viigistas 5:5 peale. Kanepi siiski suutis viimati võidule 7:5. Matš kestis 2½ tundi. Sarnaselt teises ringis sakslanna Angelique Kerberi vastu mäng kiikus edasi-tagasi. Kanepi asus avasetis 3:0 juhtima, kuid siis Kerber võttis kuus geimi järjest. Teine sett venis kiirsesse lõpp-mängu, milles Kaia jäi 1:5 taha, kuid võitis 8:6! Viimases setis suutis Kanepi edu hoida 5:1ni ja võita 3:6, 7:6, 6:3. Kolmandas ringis alistas ta kindlalt ameeriklanna Alison Riske. Kanepi võimu vastu polnud Riskel mitte midagi teha ja eesti esirekett võitis 6:2, 6:3. Järgmisies ringis ta alistas tasavägises duellis brittide lemmiku Laura Robsoni 7:6, 7:5. Avasetis Kanepi võitis kiire lõppmängu 8:6. Teises setis seisult 5:5 suutis Kanepi murda ning sai otsustavas geimis ette 40:15. Matšivõit tuli viienda matšpalliga. "Olen väga-väga õnnelik," ütles Kanepi. "See oli väga raske matš." Kanepi sõnul ei häirinud teda kodupubliku raju toetus vastasele. Kõsimuse peale, kuidas eesti-maalased tema võitu tähistavad, kostis ta: "Ma ei tea, äkki šampanjaga." Veerandfinaalis sakslanna Sabine Lisicki oli liiga tugev vastane Kaiale. Lisicki murdis Kanepi esimeses setis avageimis ja taas üheksandas geimis ning võitis avaseti 6:3.

S P O R T

Teises setis pärast Kanepil 2:1 eduseis ta kaotas viis geimi ja sellega langes turniirist välja 3:6, 3:6. Kanepi on tõusnud maailmatabelis 24nda kohale. Meeste turniiris Jürgen Zopp kaotas avaringis tugevale hispaanlasele Nicolas Almagrogale. Eestlane andis maailma 16. reketile tugeva lahingu, kuid pidi vastase paremust tunnistama 4:6, 6:7, 5:7. Anett Kontaveit alistas juunioride turniiri avaringis Austraaliast pärit Sara Tomicit 6:1, 6:0. Matš kestis vaid 46 minutit. Teises ringis võitis kolm minutit kauem alistas prantslannat Fiona Ferrot 6:1, 6:1. Anetti esitus lõppes kolmandas ringis maailma esinumbri sveitslanna Belinda Bencici vastu kaotusega 4-6; 6-4; 2-6. Bencic võitis juunioride turniiri. Paarismängus Bencic ja Uberalova alistasid veerandfinaalis Kontaveiti ja lätlannat Ostapenko 6-1; 6-1. SÕUDMINE Eesti paaris aeruline neljapaat koos-seisus Kaspar Taimsoo, Allar Raja, Kaur Kuslap ja Sten-Erik Anderson sai 23. juunil Eton Dorney järvel peetud MK-etapil kolmanda koha. Võistluse võitis Horvaatia paatkond, kes juhtis võistlust algusest lõpuni. 1. Horvaatia 5:37.34; 2. Saksamaa 5:40.84; 3. Eesti 5:44.17; 5. Suurbritannia 5:48.96. Eesti parasõudja Tõnis Vihmand, kes oli kogu talve usinalt Tartus treeninud ning esimesed veeristised Emajõel saanud, osales klassifitseeritud üheses paadis, kus saab kasutada

BaltHerNet (algus lk 2)

Koolituse esimese päeva aruteludel selgus kui kirju on mäluasutuste andmebaaside kaart. Eri ajahetkedel või ka paralleelselt erinevates kohtades tekkinud organisatsioonid on teinud palju tänuväärset tööd ning kogunud kokku väga suure hulga Eesti ajalugu ja kaasaega käsitlevat teavet - Eesti Rahvaluule Arhiiv näiteks on omasuguste seas maailmas suuruselt teine. Miljoni-rahva jaoks on see määratu saavutus ning näitab meie kultuuri elujõudu. Koos infotehnoloogia arenguga püüeldakse nüüd ühis(t)e andmebaasi(de) loomise poole, mis aitaks infobaaside kasutajatel võimalikult lihtsalt leida Eesti ja Välis-Eesti kogukondade mälu-asutuste käsutuses olevat teavet. Ideaalis on tulevikus eestlaste või eestlusega seotud mineviku-uurijal tarvis vaid huvi pakkuv märksõna andmebaasi otsinguribale trükkida ning kogu maailmas leiduv sellkohane info koos allikate, digikujutiste ning hetkeasukohaga on ekraanil olemas. Seda ikka ja alati eeldusel, et ajaloomaterjali loojad või õigusjärgsed omanikud on nende avaldamisega nõus. Suvekooli teisel päeval kõneleti kirjavahetusest. Olgugi, et seda tihti enesele ei teadvustata, on vahel ebaolulistena näivad postkaardid või aastaid vana kirjavahetus ainus märk, mis jääb tähistama inimese

elu või ajaloolise sündmuse toimumist. Pole kirja, pole inimest, pole ajalugu. Sestap on iga rahva kultuuriloole väga oluline, et kergekäeliselt ei hävitata ühtegi mäluaga eset, olgu selleks kirjavahetus, vanad kontserdikavad või pagulaslaagris valmistatud esemed. Suurbritannias on järjepidev eestlaste ajaloo kogumine ja uurimine alles lapsekingades. Et meie sinsete vanemate, vanavane-mate jne mälestus püsiks, ärgem visakem ajalugu prügikasti. Saatkem hoopis e-kiri aadressile arhiiv@londonieestiselts.co.uk, võtkem ühendust Eesti Häale toimetusega või helistagem Londoni Eesti Seltsi arhiivitiimi juhile Kalle Kadakale telefonil 07402 232658 ja andkem teada kirjadest, esemetest või teadjatest inimestest, kes meie rahva lugu järeltulevatele põlvedele edasi kõneleda oskavad. Päikeselist ja avastusterohket suve soovides *Ave Siilak, Londoni Eesti Selts* Kasulikke linke: Baltic Heritage Network: www.balthernet.net Eesti Rahvaluule Arhiiv: <http://folklore.ee/era/> Eesti Muuseumide Veebivärv: www.muis.ee Rahvusarhiivi virtuaalne uurimissaal <http://www.ra.ee/vau/>

KOKAKUNST - KILUPIRUKAD

Väheset komponentidega lihtne ja maitsev küpsetis, mis on ka üsna odav. Koos salati või puljongiga annab välja omaette kerge toidukorra.

Meie kilu on kõrgelt hinnatud väike kalake, mis võileiva kõrval sobib hästi ka piruka peale. Valmistusaeg: 20-40 min.

Kogus: 4 portsjonit
Koostis- ja maitseained:
250 g pärimi ehk lehttainast
100 g võrtsikilufileed
100 g porrulauku 2 muna
2 sl rõõska koort 1 sp võid
värsket tilli
Aseta pärimi- ehk lehttainas küpsetus-paberiga kaetud ahju-plaadile või vormi, nii et ääred jäävad veidi üles. Kui tainas on liiga paks, rulli see enne plaadile panekut õhemaks. Paras paksus on 0,5 cm. Lõika porru ribadeks ja prae võis klaasjaks. Laota kuumutatud porru tainale, tõsta peale kilufileed ja raputa üle hakitud tilliga. Klopi munad lahti, lisa rõõsk koor ja vala segu pirukale. Küpseta eelsoojendatud ahjus 200 °C juures 20 minutit või kuni pirukas on kuldpruun. Allikas: toidutare.ee

vaid käsi ja õlgu. Eelsõidus tegi Tõnis oma parima aja - 1000m läbis ta 5:51,14. A-finaalis Tõnis hoidis viiendat kohta sõidu lõpuni ajaga 6:24,13. Võitja oli brit Tom Aggar ajaga 5:18.70. 14. juulil neljapaat sai kolmanda koha Luzerni MK-etapil. Eesti sõudjad jäid taas finaalsõidus alla Horvaatia ja Saksa-maa paatkondadele. Eestlased läbisid distantssi ajaga 5:44,48. KERGEJÕUSTIK Euroopa meistrivõistlustel Dublinis 22-23 juunil Eesti koondis jäi üle noatera esiliigasse püsima. Alavõidud said Grit Šadeiko kaugushüppes (6,26) ja Rasmus Mägi 400 meetri tõkkejooksus (51,07). Lõpptulemus: 1. Tšehhi 351, 2. Rootsi 311, 6. Soome 250, **10. Eesti 211**, 11. Bulgaaria 208, 12. Šveits 206. Eesti võistkond sai Kadrioru staadionil toimunud 29-30 juunil mitmevõistluse superliigal kolmanda koha. Grit Šadeiko püstitas seitsmevõistluses Eesti rekordi 6221 punktiga. Kaugushüppes sai isikliku rekordi (6.35m). Mari Klaup oli kuues (6002) ja 26es Terje Kaunissaar (5138). Kümnevõistluses said alavõidud Mikk Pahapill (63.63) odaviskes, Andres Raja 110m tõkkejooksus (14,00) ja Hendrik Lepik kõrgushüppes (2.13). Mikk Pahapill oli kolmas 8099 punktiga, Andres Raja kuues (7909), Kaarel Jõeväli üheksas isikliku rekordiga - 7658. Eesti võistkond kaotas hõbeda vaid viie punktiga! 1. Prantsusmaa 41421 punkti, 2. Venemaa 41032, **3. Eesti 41027**.

EELSEISVAD ÜRITUSED

RAHVAPIDU 2013

laupäeval 17. augustil - kell 13.30 kuni 23.30
Asukoht: Catthorpe Manor, LE17 6DF

Kell 13:30 - suvelaagri lapsed
esinevad laulu ja
rahvatantsudega; laulab Siiri
Känd Eestist.

Kell 19:30 kuni 11:30 - Tants -
esineb Siiri Känd

➤ Superloterii (peaauphind - 2 x
ööd kahele koos hommikusöögiga
Radisson BLU Olümpia hotellis
Tallinnas)

➤ Baar, soe söök ja suupisted kohapeal
(Palume oma alkoholi mitte kaasa võtta)

➤ Ühislaulud ➤ Rahvatants ➤ Müügilauad

➤ Singing ➤ Dancing ➤ Entertainment in a relaxed atmosphere

Päevapilet - £8; Öhtune pilet £5; Pensionärid ja üliõpilased - £5;
Lastele alla 16. a. - tasuta.

**EESTLASED JA EESTI SÕBRAD - OLETE KÕIK VÄGA OODATUD JA
TERETULNU!**

BRING YOUR FRIENDS ALONG - EVERYONE IS WELCOME

Catthorpe Manor, Catthorpe küla, Rugby lähedal, LE17 6DF. Transpordi ühendus -
kiirrongiga Rugby; autoga lõunast M1 (J18); põhjast ja idast M6/M1 (J19)/A14
sidepunkti. Rohkem infot saadaval: www.eestihaal.co.uk või tel: 07900594049

Organiseerijad: IES 'Tulevik' ja Inglismaa Eestlaste Ühing

RAHVAPIDU ÕÖBIMISE VÕIMALUSED

Kõik toad Catthorpe Manoris on reserveeritud aga on võimalik
broneerida tuba kahele Rugby asuvas hotellides. Interneti kaudu oli 15.
juulil tuba kahele saadav järgmiste hindadega.

Premier Inn (Rugby North M6 Jct1) - £29. 6,4km kaugusel Catthorpeist

Premier Inn (Rugby North Newbold) - £48. 5,7km

Travelodge (Rugby) jaama lähedal - £32. 7,0km

Ibis (Rugby East) - £65. 7,5 km

Fööniksina tuhost: Eesti Kool Põhja-Inglismaal

Peale aastakümnete pikkust pausi alustab 1. septembrist taas
tegevust Eesti kool Põhja-Inglismaal. Lastele eesti keele koolituse
pakkumise ning kultuuri tutvustamise mõte on kohalike vanemate
peas keerenud juba aastaid, kuid teoks sai see jõude ühendades
alles sel kevadel. Kuna Põhja-Inglismaal asuv eestlaskond paikneb
piirkonnas hajali, otsustati õppetööd korraldada kahes osakonnas -
Bradfordis Eesti Kodu klubis ja Manchesteris Didsbury
baptistikirikus ruumides. Kooli avaaktus on tarkusepäeval, st. 1.
septembril, kus uuele kooliperele annavad teatepulga üle eelmise
Bradfordi Eesti Kooli õpilased. Õppetöö hakkab toimuma kord kuus
ja kooli oodatakse lapsi vanuses 4-16 aastat. Esimesel õppeaastal
toimuvad eesti keele, muusika
ja käsitöö tunnid. Kooli
veebileht on aadressil:
eestikool.co.uk, kus on
saadaval täiendav teave ning
kooli registreerimise vorm.
Katrin Hiietam

Jacqui Vahter
Palju õnne 60. juubeli-
sünnipäeva puhul
I.E.S. Tulevik

KÜLALISMAJA TARTUMAAL

Kolm kaheinimesetuba. Tuba
kahele koos hommikusöögiga -
€40; ühele - €25. IES Tuleviku
liikmetele hinnaalandus €5
ööpäevas.

Ekstra: Ujula, Saun, Grillimise
võimalus, 2 jalgratast.

BED AND BREAKFAST
GUEST HOUSE

Lynn and Bob Haidak, originally
from Lancashire, have set up a
bed & breakfast guest house in
Tartu County in Estonia.

The guest house has three double
rooms. Room rate including
breakfast is €40, single
occupancy €25. For 'Tulevik'
members there is a €5 discount.

As extras the guest house has a
small heated swimming pool (open
spring and summer), sauna and BBQ
facilities. Two bicycles are also
available for hire.

Kontakt:

Lynn Haidak, Metsaääre 7,
Ülenurme, 61714, Tartumaa.

Tel: +372 6661163;

mob: +372 5334 1388

Email: guesthouse.seitse@gmail.com

http://www.seitsemaja.ee/

Transport Bradfordist Rahvapeole

Buss lahkub Bradfordi Eesti Kodust laupäeval 17.
augustil kell 9:00. Sõit on tasuta
eelregistreerimisega Paul Ratnikuga -
Tel 01274 544221

LASTE SUVELAAGER -
Ainult kaks kohta veel saadaval!

pühapäev 11. kuni laupäev 17. august.
Catthorpe Manor, Rugby, LE17 6DF
Laager on suunatud lastele 7 kuni 16. a. Hind: £125
- sisaldab öömaja, toitlustamist ja kõiki tegevusi.
Palun esimesel võimalusel ühendust võtta laagrijuhi
Kristy Sheldoniga: kristysheldon@hotmail.com

KAS SOOVID LASTELAAGRI TOETAJAKS HAKATA?

Tänavu on juba terve rida eesti päritoluga Laagri korraldajad on väga tänulikud toetajatele, kes
lapsi/noori suvelaagrisse registreerinud UKst, aastate jooksul on laagrit abistanud rahaliste
Eestist, Saksamaalt ja isegi Itaaliast! Üks laste annetustega. Iga väike annetus aitab
suvelaagri sihtidest on luua sidemeid vähemalt osaliselt laagri kulusid katta ja toetab
kodumaal ja Euroopa mandril elavate eesti noori. Nädala tasu ühe lapse eest on sel aastal
noorte vahel. Inglismaa eestlaste laste £125. Toetajatele pakutakse välja tasuta sissepääs
suvelaager on hakanud viimastel aastatel Rahvapeole, prii söögipilet, 10 tasuta tombola piletit,
kujunema rohkem Euroopa eestlaste laste reserveeritud istekoht ja soovi korral pannakse
suvelaagriks ja loodame, et tulevikus ühineb toetaja nimi ka Rahvapeo kavasse.
meiega veel rohkem eesti juurtega noori Kui soovid lastelaagri toetajaks hakata, palun võta
erinevatelt Euroopa maadelt, kellel on soov ühendust laagrijuhi, Kristy Sheldoniga - 98 Bates
kohata teisi eesti päritoluga noori ning Lane, Helsby, Cheshire, WA6 9LJ. tel: 01928 725058,
avastada omavahel ühist eesti keelt ja kristysheldon@hotmail.com.
kultuuri.

HEINA - JA LÕIKUSKU

Eesti Hääl soovib sünnipäeva

lastele õnne
18. juuli Reet Järvik
21. juuli Sirje Ilmari (juubilar)
22. juuli Jaak Tikerpää (juubilar)
23. juuli Rein Kalmaru
29. juuli Eda Kalvik
31. juuli Aili Eistat
10. aug Linda Rootalu (juubilar)
11. aug Andres Taul
12. aug Maarja Reiman

Tähtpäevad

28. juuli 1946 EELK Londoni
Kogudus asutati
10. august Eesti Rahva
Võitluspäev (Sinimäed 1941)
Sündinud
22. juuli 1839 Jakob Hurt
26. juuli 1841 C.R. Jakobson
2. august 1878 Aino Kallas
7. august 1930 Veljo Tormis
11. august 1905 Ernst Jaakson

Surnud

17. juuli 1987 Kristjan Palusalu
17. juuli 1978 Helmi Mäelo
19. juuli 1977 Karl Ristikivi
21. juuli 1997 Olaf Kopvillem
3. august 1920 Peeter Süda
11. august 1886 Lydia Koidula
Mälestame Inglismaal lahkunud
1. august 1972 Kin-Mjr Arthur Lossmann
1. august 1993 Ernst Tarn, IEÜ juhatuse
liige ja laekur 1950-1984

Leinateated teiste eesti ajalehtedest

Eesti Elu (Kanada)

Laine Leidre (Pumber) *30.08.23
Hiiumaal; † 29.05.13 (T)
Lia Reichman (Kristenbrun) *26.02.29
Tallinnas; † 31.05.13 (T)
Aino Rebane (Vatsel) *1.05.20 Tartus;
† 7.06.13 (T)
Meta Puhm (Einroos) *23.12.18
Paldiskis; † 20.06.13 (T)
Amilde Raudsepp (Raud) *6.09.12
Kärdlas; † 24.06.13 London, Ontarios
Eric Lambur *26.12.27 Valgas; †
26.06.13 (T) (T) = Torontos

Vaba Eesti Sõna (USA)

Vaike Lugas (Sarv) *21.07.24
Tallinnas; † 21.05.13 USA-s
Anne Lall (Pähn) *8.03.46 Saksamaal;
† 31.05.13 Chicagos
Havo Hanimägi *19.08.37 Võrus;
† 10.06.13 Sveitsis
Edith Erton (Mosinski) *3.10.23
Tallinnas; † 27.06.13 Floridas
Eesti Päevaleht (Rootsi)
Liidia Becker (Koern) *3.05.19 Lätis;
† 22.05.13
Mai Talts *4.10.22; † 10.06.13

Jaan Teern *11.11.37; † 21.05.13 Västeras
Kalji Mänd *27.03.27 Hiiumaal; † 11.06.13
Göteborgis
Elmo Lepna *16.12.20 Tamsalus; † 25.06.13
Stockholmis
Gustav Ilves *14.03.23; † 4.07.13 Falköpingis
Meie Kodu (Austraalia)
Leida Jonasse *1.02.17; † 18.05.13
Hugo Tõnisson *28.11.32; † 19.05.13
Ilme Seksel *14.03.29 Tõrvas; † 29.05.13
Sydney
Winifred Oser (Vunk) *13.05.20 Tartus;
† 19.06.13 Wollongongis

ESTONIAN NEWS / EESTI HÄÄL - Published by the Association of Estonians in Great Britain

Toimetaja: Reet Järvik; Administraator: Toomas Ojasoo; Korrektuur: Tiina Kõiv. Kuulutuste esindajad: Bradfordis - Lydia Järvik; Londonis - Ida Lemsalu

Vaated Eesti Häälles avaldatud artiklile ei tarvitse alati ühtuda toimetuse seisukohtadega. Iga artikli eest vastutab allakirjutanu. Toimetaja võib teha muudatusi ilma autori loata.

Tellimishind: kuni dets 2013: £8; välismaale £13. Leinakuulutused - £2.50 cm veerul (miinimum £12); Ühisleinkuulutused - £4.00 isik; £5 perekond; Müügikuulutused - £3 sm veerul

Tšeki saajaks märkige "Estonian News". Aadress: 4 Briar Gate, Long Eaton, Nottingham. NG10 4BL. Telefon: 0115 877 6877; e-mail: info@eestihaal.co.uk

Printed by Printing Eye, 455 Sunleigh Road, Alpertown, Middx. HA0 4LY